

פרוטוקול מס' 273

מישיבת ועדת הפנים ואיכות הסביבה
יום ג' י"ח באדר תשל"ז, 8 במרץ 1977, שעה 14.00

נ כ ח ר:

חברי הוועדה:
י. ארידור - היו"ר
י. תמיר
ד. קורן
י. בארי
א. יריב

מוזמנים:
ב. יערי (משרד הפנים)
י. טוב
י. מינץ (משרד התחבורה)
גב' סיטון

מזכיר הוועדה: י. ברזני

ר ש מ ה: מזל כהן

- סדר היום:
1. פניית שר הפנים אל הוועדה בדבר ביטול הדני של אשדות בני-סה בין ישראל לסאן מבינו.
 2. חוק שיפוץ בתים ואחזקתם, תשל"ז-1977 - הצעת חוק של חברי הכנסת: ד. קורן, נ. אליעד וי. תמיר.
 3. מסקנות הוועדה בענין זיהום הקרקע, מי התהום והאוויר בצפת.
 4. חוק לתיקון פקודת שפיכתם של שמנים לתוך מי הים (מס' 3), תשל"ז-1977.

- 1220

(ניקול קמ 8.577)

1. פניית שר הפנים אל הוועדה בדבר ביטול הדדי של אשרות כניסה בין ישראל לסאן מרינו

היו"ר י. ארידור: אני פותח את הישיבה.

על סדר היום פניית שר הפנים לקיים התייעצות עם ועדת הפנים בענין הסכם בדבר פטור הדדי מחובת הצטיידות באשרות כניסה בין ישראל לסאן מרינו.

אני מבין שאין התנגדות. פניית שר הפנים בדבר ביטול הדדי של אשרות כניסה בין ישראל לסאן מרינו - אושר.

אנחנו עוברים לסעיף השני.

2. חוק שיפוץ בתים ואחזקתם, תשל"ז-1977 - הצעת חוק של חברי הכנסת: ד. קורן, נ. אליעזר וי. תמיר

היו"ר י. ארידור: החוק נוסח בוועדת משנה ובוועדה ישנה הצעה להעביר את החוק לקריאה ראשונה. האם יש התנגדות?

נוחלט להעביר לקריאה ראשונה את חוק שיפוץ בתים ואחזקתם, תשל"ז-1977.

3. מסקנות הוועדה בענין זיהום הקרקע, מי התהום והאוויר בצפת

היו"ר י. ארידור: ישנה הצעה של מסקנות הוועדה בענין זיהום הקרקע, מי התהום והאוויר בצפת שהציע ח"כ גיבלבר. ישנה ועדה בהרכב של חברי-הכנסת: תמיר וגיבלבר ונסחה מסקנות פה אחד עם תיקון שאני מצרף כחלק בלתי נפרד. להלן המסקנות:

ב"ש, ב"ת, הבנסת, מ"ו- (28.7.76) כ"ב בתמוז תשל"ו העלה ח"כ אברהם גיבלבר את הנושא דלעיל על סדר היום. מליאת הכנסת החליטה להעביר את הנושא לדיון בוועדת הפנים ואיכות הסביבה. הוועדה הטילה על ועדת המשנה לאיכות הסביבה לטפל בנושא ולסמוע את דעתם של הגורמים השונים בנוגעם בדבר. ועדת המשנה לאיכות הסביבה בקרה בצפת, נפגשה עם ראש העירייה, מנהל הרשות העליונה לביוב וראש מינהלת הכנרת. ועדת המשנה עמדה על מצבה החמור של מערכת הביוב העירונית שחדלה לתפקד וגורמת מסרדים של ריחות וזיהום.

להלן המלצות ועדת המשנה:

1. הוועדה קובעת שזרימת שפכי העיר צפת "בוואדי עסוד" מהווה מסוד תברואי, גורמת נזק לחי ולצוקח ומאיימת על איכות מי הכנרת והינה תופעה ההורסת את הנחץ הנדיר.

2. הוועדה פונה למשרד הפנים לסייע בידי עיריית צפת בתכנון מערכת ביוב חדישה והעמדת הלוואה לצורך ביצוע העבודות ללא דיחוי.

3. הוועדה רושקת לפניה את הודעת רשות הביוב העליונה שיוצא לאלתר מכרז לגבי תכנון עבודות הביוב בצפת ובצוען בהקדם - מפעל שבהפעלתו התקיימה ימנע את זיהום הסביבה ואת נזקיו.

4. משום החשיבות המרובה שהוועדה מייחסת למבצע הנ"ל והשפעתו על מי הכנרת - ממליצה בזה הוועדה שמינהלת הכנרת תהיה מופקדת - ביחד עם עיריית צפת - על תפעול תקיין, סדיר ושוטף של מיתקן הטיהור.

האם יש הערות להצעה הזאת? - אין.

מסקנות ועדת הפנים ואיכות הסביבה בענין זיהום הקרקע, מי התהום והאוויר בצפת אושרו פה אחד ויונחו על שולחן הכנסת.

אנחנו עוברים לנושא הבא.

4. חוק לתיקון פקודת שפיכתם של שמיים לתוך מי הים (מס' 3), תשל"ז-1977

הינ"ר י. ארידור:
הרעיון שהובא בפני הוא שתהיה פשרה. אני מבקש, מה שלא יהיה גורל ההסתייגויות, סמכות מהוועדה להצביע מיד על הקריאה השנייה והשלישית של החוק הנ"ל. אני מבין שאין לזה התנגדות.

יש לי סמכות להודיע בפני מליאת הכנסת שהוועדה מבקשת להצביע מיד על הקריאה השנייה והשלישית של החוק.

אנחנו עוברים לענין הפשרה על ההסתייגויות. הפשרה שתצוגן היא: או שיהיה ויתור על הסתייגות מוסכמת או שאנחנו נגבש הסתייגות חדשה מוסכמת תוך כדי ויתור על יתר ההסתייגות. אני מקווה שהסכניקה הזאת ברורה.

השאלה העיקרית לדעתי היא שאלה של הפרדה בין הקנס ובין ההוצאות. היות ואני תמכתי בעמדה של שר התחבורה, אני רוצה לדעת מה עמדתם של חברי הכנסת.

י. בארי: מה האסון אם תהיינה הסתייגויות?

הינ"ר י. ארידור: יש בעיה של השבוע האחרון ואני רוצה להבטיח שהחוק יעבור.

י. בארי: מדוע אתה חושב שאם ינמקו חמש דקות את ההסתייגויות

החוק לא יעבור?

הינ"ר י. ארידור: אני רואה שרשומות שש הסתייגויות.

י. בארי: ינמקו את ההסתייגויות בבת-אחת.

הינ"ר י. ארידור: אין לי שליטה על עבודת הכנסת.

י. ארידור: אם יש התנגדות, לא נוכל לעשות שום דבר.

יש הסתייגות של שר התחבורה שהודעתי שאני תומך בה בענין ההפרדה בין הוצאות לקנס. הוא מציע שתהיה אפשרות להפריד בין תשלום הקנס וההוצאות, שאדם יוכל לשלם את הקנס ולא לשלם את ההוצאות.

י. בארי: בזה גם אני תמכתי. עמדת הרוב היתה שאדם יוכל להודות בקנס

אבל לחלוק על גובה ההוצאות.

היו"ר י. ארידור: נכון. בנושא זה אתה מוכן ללכת לקראת שר התחבורה?

י. בארי: בנקודה זו, לא.

י. תמיד: אני חושב שהסבומים שהצעתי הם קטנים בתקופה של אינפלציה דוהרת. אני מוכן להתפשר כדי שהחוק יאושר בלי בעיות.

היו"ר י. ארידור: שר התחבורה וחברי הכנסת: ארידור וקשת צריכים להתפשר.

ד. קורן: אתה רוצה 500 אלף לירות, הממשלה רוצה 375 אלף לירות, נתפשר על 400 אלף לירות. אני חושב שזה סכום נכבד.

היו"ר י. ארידור: מה שהניע אותנו לא לחרוג מעבר להצעת הממשלה היה ענין הקרן

וההוצאות שזה חריגה רצינית.

י. תמיד: הצענו במליאה להעלות והמליאה אשרה את זה בניגוד לדעת השר. אנחנו סוברנים להחליט כך אם אנחנו חושבים שזה נכון.

היו"ר י. ארידור: היו פה אנשי ארגון בעלי הספינות. היתה להם הופעה נאה. הם אמרו: אנחנו מוכנים ללכת לקרן. אף אחד לא היה מסציא את הקרן נגד רצונם, זה היה כתוצאה משיתוף פעולה איתם.

י. מינץ: חשוב שיש שיתוף פעולה ויש נכונות.

היו"ר י. ארידור: אמרנו: לא כדאי ללכת מעבר להצעת הממשלה בקנסות. הבעיה אינה

בעית הסכום. הבעיה היא יותר סמלית.

ד. קורן: ועדת הפנים יכולה בעוד כמה חדשים להגדיל את זה.

י. בארי: אנחנו הגדלנו את הקנס פי שניים וחצי בשעה שההצעה האחרת היתה

פי ארבע. בכל אופן צריכה להיות פרופורציה, אני חושב שההצעה המגדילה את הקנס פי שניים וחצי היא די מרחיקה לכת.

היו"ר י. ארידור: מבחינה פורמלית אני לא יכול לתקן את הענין הזה. אני יכול להודיע מעל

י. ארידור:

במת הכנסת כי בדיון חוזר שהיה לענין לא הובעה בוועדת הפנים התנגדות לקבלת ההסתייגות.

י. תמיד:
ישנן שלוש הסתייגויות ממוניות:
סעיפים 1, 3 ו-7. אני מציע
שסעיפים 1 ו-3 יהיו כדבר ההסתייגויות ובסעיף 7 כדבר הרוב בוועדה.

הי"ר י. ארידור:
האם זה נראה לאנשי משרד התחבורה?
כן.

י. ארידור:

אם כך אני מוסמך להודיע מעל במת הכנסת כי בדיון נוסף שהתקיים בוועדה הוסכם שאין התנגדות לקבלת ההסתייגויות לגבי סעיפים 1 ו-3.

לגבי סעיף 7, שר התחבורה וחברי הכנסת: ארידור ובארי מבטלים את הסתייגותם. אני מבקש גם מחבר הכנסת קשת לבטל את הסתייגותו. אני מניח שהוא יעשה כן. סיימנו את הענין הכספי. נעבור לענין הפיצול ואי-הפיצול. כאן הענין יותר מהותי.

ד. קורן:
אם נוכל להתגבר על זה, זה יהיה טוב מאד. אולי נשמע את נציג

משרד התחבורה.

י. מינץ:
אני מוכרח לומר שבאנו עם נכונות נפשית בכוון זה שאמנם משרד התחבורה רואה את עצמו מחוייב על-פי הנוהלים הממשלתיים להתייעץ עם שר האוצר בכל הנוגע לייצור הכספים של הקרן והוא יעשה זאת על-פי הסדרים מינהליים מתאימים. אבל נוכח הקשיים שאליהם נקלענו, אני חושב שנוכל לוותר על הכללת חובת התייעצות זאת בגוף החוק.

י. ארידור:
אני אחזור על הודעתך, שהשר מוותר על התייעצות, אבל תהיה התייעצות

בפועל.

י. מינץ:
כך שבנקודה זאת יש לי הרושם שאנחנו יכולים להקל על המצב ועל הוועדה. יש לי רושם שע"י קבלת העמדה בזכות השארית הקנסות בסכומים המקוריים שהוצעו בוועדה, על 375 אלף לירות כסכום מירבי ו-125 אלף לירות סכום מירבי לגבי ברירות קנס במקום שפיטה ופה יש ירידה משמעותית, הירידה היא מ-200 אלף לירות מכסימום ברירת קנס ל-125 אלף לירות ברירת קנס.

אנחנו הלכנו כבר דרך ארוכה מאד לטובת חכרות הספנות ולטובת המזהמים ונדמה לי שאם אנחנו רוצים שהסדר ברירת קנס יהיה יעיל ותהיה אפשרות מעשית לגבות בצורה מהירה את הוצאות הניקוי כתוצאה מהזיהום שנגרם ע"י המזהמים, אני חושב שהיה חשוב שהוועדה הנכבדה בכל זאת תביא בחשבון את החששות שלנו שמתן אפשרות לפצל את שני סוגי התשלומים האלה אשר תשלומם נדרש כתנאי לכיסוי ההליך כולו ואם החברה רוצה לחסוך לעצמה התדיינות והטלת קנס בסכום גבוה פי כמה, אזי היא צריכה לדעת שעליה לשלם גם את ההוצאות שנגרמו עקב הזיהום שהיא מנסה לצמצם. מאד קשה לנו לוותר בנקודה זאת.

י. מינץ:
 יתכן מאד שאנחנו מקוממים עקרונות
 משפטיים לבטימיים וחשובים מאד
 אצל הרוב בוועדה. מצד שני יש הרבה שיקולים
 הוא, ככל שעובר הזמן, ערך הכסף יורד. אין שום פיצוי על כך ועוד
 יותר מזה, זה יפגום באפשרות לתת את השירותים של ניקוי בצורה מהירה
 ויסבך אותנו בהתדיינות שלא לצורך.

הינ"ר י. ארידור:
 כל ההגיון להכניס הוצאות אלה הוא
 בכך שיהיה אינטרס לשלם את ברירת
 הקנס. לגבי קנס סתם, תמיד יש סכנה שאם לא משלם את הקנס
 הוא נקנס ביותר. לגבי הוצאות אין סכנה כזאת כי זה סכום קבוע.
 זאת אומרת שאין שום אינטרס לשלם את ההוצאות ואין הגיון במה שעושים
 כאן. אפשר היה להשאיר את ההוצאות מחוץ לברירת הקנס בכלל.

לכן, לי נראה שעמדת שר התחבורה
 צודקת.

י. בארי:
 הובהר לוועדה כבר בישיבה הראשונה
 דווקא על ידי נציגי המימשל שעיקר
 הנידון והדיון המשפטי סב על שאלת האחראיות. הווי אומר: אם אדם מודה
 באשמה ומשלם ברירת קנס, הוא בכך כבר חסך את עיקר ההתדיינות משום
 שהשאלה הזאת נפתרה. אבל ניקח מקרה, הוא עשוי להיות די תכוף
 ותדיר, שאדם אומר: חטאתי, עויתי וזהמתי, אני מודה באשמה. עקב
 ההודאה אני זכאי להשתמש בברירת הקנס. אבל מגישים לי פה חשבון
 הוצאות שהוא לא נראה לי. אני חושב שההוצאות צריכות להיות נמוכות
 יותר. ההוצאות אינן עונש, הן החזרת כספים שהמדינה הוציאה והוא
 חושב שאפשר היה לעשות את זה בזול יותר.

י. מינץ: שיתדיין.

י. בארי: נכון, אבל מה לזה ולאחריות?

הינ"ר י. ארידור:
 אם הוא מודה באשמה, אני מניח
 שבית המשפט יקח את זה בחשבון.

י. בארי:
 במקום ללכת בדרך עקלקלה אנחנו
 הצענו, אם הוא רוצה להודות הוא
 זכאי לברירת הקנס ובאותה מידה הוא זכאי לענין ברירת ההוצאות.

הינ"ר י. ארידור: נשאיר את הענין הזה פתוח.

תודה רבה, ישיבה זו נעולה.